

IKASLEAREN GIDA

**OSASUNA ETA
MENDEKOTASUN
NAHASTEAK**

**IKASTURTEA:
2011-2012**

TITULAZIOA: GRADUA PSIKOLOGIAN

ZENTRO: PSIKOLOGIA FAKULTATEA
IKASTURTEA: 2011-2012

IKASLEAREN GIDA

1. IRAKASGAIAREN OINARRIZKO EZAUGARRIAK

IZENA: OSASUNA ETA MENDEKOTASUN NAHASTEAK

KODEA: 25094

IKASTURTEA: 2011/12

IRAKASGAI MOTA = P (D = adarreko oinarrizkoa; S = beste adar batzuetako oinarrizkoa; Y = gradu amaierako proiektua; O = nahitaezkoa edo P = hautazkoa)

ECTS Kredituak:

kurtsoa: LAUGARRENA

LAUHILEKOA: 1.a

Bete beharrekoak:

Gomendioak:

2. IRAKASLE-TALDEAREN DATUAK

IZENA: Eneko Sansinenea

IKASTEGIA/SAILA: Nortasuna, Ebaluazioa eta Tratamendu Psikologikoa

ARLOA: Nortasuna, Ebaluazioa eta Tratamendu Psikologikoa

BULEGO ZENBAKIA: 1D29

E-MAIL:

eneko.sansinenea@ehu.es

TLF: 943 015 714

URL WEB

IZENA:

ZENTRO/SAILA:

ALORRA:

BULEGOA:

e-posta:

TLF:

URL WEB:

IZENA:

ZENTRO/SAILA:

ALORRA:

BULEGOA:

e-posta:

TLF:

URL WEB:

3. IRAKASGAIAREN BERARIAZKO ETA ZEHARKAKO GAITASUNAK

Gaitasuna	Irakasgaiaren berariazko gaitasunak
1	Atxikimendu eta mendekotasun psikologikoen psikologiaren oinarritzko kontzeptu teorikoak eta aplikazio klinikoak ezagutzea.
2	Mendekotasunen psikologiaren aplikazio-eremuak eta hark gainerako diziplina profesionalekin edo/eta zientifikoekin duen harremana ezagutzea.
3	Esku hartzeko eskaerak identifikatzeko gai izatea, mendekotasunen eta eratorritako nahasmenduen alorrean.
4	Ebaluatzeko tresna espezifikoak erabiltzeko gai izatea, mendekotasuneko nahasmenduen alorrean.
5	Nahasmenduei eta mendekotasunen prebentzioari egokitutako esku hartze estrategiak diseinatzeko, aplikatzeko eta ebaluatzeko gai izatea.
6	Lanbide anitzeko taldeetan lan egiteko gai izatea.
7	Ahozko nahiz idatzizko txosten teknikoak egiteko gai izatea.
8	Psikologoak mendekotasunen eta osasunaren arloan dituen funtzio eta ardura etikoak ezagutzea.
9	Osasunari eta mendekotasuneko nahasmenduei buruzko dokumentazio-iturriak erabiltzeko gai izatea, eta informazioa eskuratzeko behar diren estrategiak menderatzen direla erakustea.

4. PROGRAMA

4.1. PROGRAMA TEORIKO ZABALA

1. Mendekotasuna eta adikzioaren kontzeptua
2. Mendekotasunaren eredu etiologiko eta funtzionalak
3. Mendekotasuna eta nortasuna
4. Mendekotasuna eta komunikazioa
5. Mendekotasuna eta nahaste psikoaktiboen dinamika patologikoak
6. Adikzioen nosologia
7. Mendekotasunen Psikologian tratamendu eta esku hartzeak
8. Lehen, bigarren eta hirugarren prebentzioa mendekotasunen psikologian
9. Mendekoaren baliabide egokitzailak

4.2. PRAKTIKA EGITASMOA (*)

Praktikak hurrengo moduan antolatuko dira: ikasleak lan praktiko zuzendua egingo du esposaketa, eztabaida, elkarrizketak eta/edo role-playing-eko ariketak eginez.

(*) Komenigarria litzateke jarduera bakoitzarekin zein gaitasun garatzen den zehaztea, bai eta gaitasunaren zenbakia ere.

5.-IRAKASGAIAREN PLANGINTZAKO KRONOGRAMA

(jarraibideak: Psicoplaneko taula kopiatu eta atal honetan itsatsi)

6. EBALUAZIO-SISTEMA (TEORIA ETA PRAKTIKA)

Irakasgaia gainditzeko bi jardun mota bereizten dira: eskola praktikoak, eta azken azterketa. Derrigorrezkoa den bakarra azken azterketa da; eskola praktikoen asistentzia –teorikoak bezala- aukerazkoak izanik.

- A. Azken azterketa: irakasgaiaren parte teorikoa azterketaren bitartez ebaluatuko da, galdera itxietako azterketa batean. Eskola praktikoetara joan ez direnek eskola teorikoetako eta praktikoetako galderak dituen azterketa jasoko dute. Azterketa hau notaren %70a osatuko du.
- B. Praktiken ebaluaketa: Praktikek nota osoaren %30a hartuko dute.
- C. Lan teoriko praktikoak eta beren esposizioa –ez derrigor- egin ahal izango dira, irakaslearekin aldeztu aurretik hitz eginez, eta azken notaren %20 balioko dute. Kasu honetan azken azterketaren balioa %50ekoa izango da.

Azken notaren konposaketa beraz, azterketaren, eskola praktikoen eta lan eta esposaketen emaitzen batura ponderatuaz egingo da.

Honetaz gain, ikasleek hala nahi izango balute ebaluazioa egin dezakete azken azterketa bakar baten bitartez, irakasgaiaren notaren %100 jasoko lukeena.

7. DOCUMENTAZIOA/BIBLIOGRAFIA

OINARRIZKO BIBLIOGRAFIA

- Abajo Cruces, A., & Puerta Puerta, D. (2001). La entrevista motivacional. Preparar para el cambio de conductas adictivas. *Proyecto Hombre*(37), 17-19.
- Alonso-Fernández, F. (1992). *Alcoholdependencia: Personalidad del Alcohólico*. Barcelona: Masson - Salvat Medicina.
- Alonso-Fernández, F. (2003). *Las nuevas adicciones*. Madrid: TEA.
- Biurrún, J. (1999). *Los caballos con números. Discursos y sistemas del fármaco psicotrópico*. Irun: Iralka.
- Bobes García, J., Casas Brugué, M., & Gutierrez Fraile, M. (Eds.). (2003). *Manual de evaluación y tratamiento de drogodependencias*. Barcelona: Ars Medica.
- Bouso Saiz, J. C. (2003). *Qué son las drogas de síntesis*. Barcelona: RBA Integral.
- Escohotado, A. (2008). *Historia general de las drogas*. Barcelona: Anagrama.
- Fields, R. (2010). *Drugs in perspective*. New York: McGraw-Hill International Edition.
- Gil Roales-Nieto, J. (1996). *Psicología de las adicciones*. Granada: Némesis.
- Jervis, G. (1977). *La ideología de las drogas y la cuestión de las drogas ligeras*.
- Levinthal, C. F. (2002). *Drugs, behavior and modern society*. Boston, USA: Allin & Bacon.
- Mack, A. H., Franklin, J. E., & Frances, R. J. (2003). *Tratamiento del alcoholismo y las adicciones*. Barcelona: Masson.
- Miller, W. R., & Rollnick, S. (1999). *La entrevista motivacional. Preparar el cambio de conductas adictivas*. Barcelona: Paidós.
- S.E.T. (Ed.). (2006). *Tratado SET de Trastornos Adictivos*. Madrid: Editorial Médica Panamericana.

SAKONTZEKO BIBLIOGRAFIA

- AA. (1979). *"Transmítelo". La historia de Bill Wilson y de cómo llegó al mundo el mensaje de AA*. Avilés: Alcohólicos Anónimos.
- AA. (2009). *Doce pasos y doce tradiciones*. Avilés: Alcohólicos Anónimos.
- Abajo Cruces, A., & Puerta Puerta, D. (2001). La entrevista motivacional. Preparar para el cambio de conductas adictivas. *Proyecto Hombre*(37), 17-19.
- Alonso-Fernández, F. (1992). *Alcoholdependencia: Personalidad del Alcohólico*.

Barcelona: Masson - Salvat Medicina.

- Alonso-Fernández, F. (2003). *Las nuevas adicciones*. Madrid: TEA.
- Ashton, H. (2007). Drug dependency: Benzodiazepines. In S. Ayers, A. Baum, C. McManus, S. Newman, K. Wallston, J. Weinman & R. West (Eds.), *Cambridge handbook of psychology, health and medicine* (pp. 675-678). Cambridge: Cambridge University Press.
- Axton, J. E. (1979). *Guía de alucinógenos*: Do it Now Foundation (free copyright).
- Biurrun, J. (1999). *Los caballos con números. Discursos y sistemas del fármaco psicotrópico*. Irun: Iralka.
- Bobes García, J., Casas Brugué, M., & Gutierrez Fraile, M. (Eds.). (2003). *Manual de evaluación y tratamiento de drogodependencias*. Barcelona: Ars Medica.
- Bouso Saiz, J. C. (2003). *Qué son las drogas de síntesis*. Barcelona: RBA Integral.
- Capdevila, M. (1995). *MDMA o el éxtasis químico*. Barcelona: Los libros de la liebre de marzo.
- Degenhardt, L. (2003). GHB: Un análisis. *Adicciones*, 15(suplemento 2), 167-178.
- del Nogal, M. (2009). *El tratamiento de los problemas de drogas. Una guía para el terapeuta*. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- Escotado, A. (1996). *Historia elemental de las drogas*. Barcelona: Anagrama.
- García Fernández, G., García Rodríguez, O., & Secades Villa, R. (2011). Neuropsicología y adicción a las drogas. *Papeles del Psicólogo*, 32(2), 159-165.
- García Ureta, I., & Olabarri Fernández, E. (Eds.). (2001). *El consumo y la adicción a las drogas. Diferentes perspectivas*. Bilbao: Servicio Editorial de la Universidad del País Vasco.
- Gil Roales-Nieto, J. (1996). *Psicología de las adicciones*. Granada: Némesis.
- González Mas, R. (1997). *El universo irrefrenable. Drogodependencias y psicoadicciones*. Madrid: Ediciones Libertarias.
- Hofmann, A. (1997). *LSD*. Barcelona: Gedisa.
- Holden, C. (2001). "Behavioral" Addictions: Do they exist? *Science*, 294, 980-982.
- Iturria, P. (2004). *Kanabisaren alderdi desberdinak eta ezaugarriak*. Lizarra: FEUSE.
- Jansen, K. L. R., & Theron, L. (2003). Ketamina: nuevas observaciones sobre su consumo, consumidores y efectos. *Adicciones*, 15(suplemento 2), 135-166.
- Koob, G. F. (2006). The neurobiology of addiction: a neuroadaptational view relevant for diagnosis. *Addiction*, 101(Suppl. 1), 23-30.
- Krishnananda. (2011). *De la codependencia a la libertad*. Madrid: Gulaab.
- Levinthal, C. F. (2002). *Drugs, behavior and modern society*. Boston, USA: Allin &

Bacon.

Mack, A. H., Franklin, J. E., & Frances, R. J. (2003). *Tratamiento del alcoholismo y las adicciones*. Barcelona: Masson.

Marlatt, G. A. (Ed.). (1998). *Harm reduction. Pragmatic strategies for managing high-risk behaviors*. New York: The Guildford Press.

Mayor, J. (2001). Motivación para el cambio. *Proyecto Hombre*(37), 14-16.

Miller, W. R., & Rollnick, S. (1999). *La entrevista motivacional. Preparar el cambio de conductas adictivas*. Barcelona: Paidós.

OMS. (2005). *Neurociencia del consumo y dependencia de sustancias psicoactivas*. Washington D. C.: Organización Mundial de la Salud.

Pardo Lozano, R., Alvarez García, Y., Barral Tafalla, D., & Farré Albaladejo, M. (2007). Cafeína: un nutriente, un fármaco, o una droga. *Adicciones*, 19(3), 225-238.

Potenza, M. N. (2006). Should addictive disorders include non-substance-related conditions? *Addiction*, 101(Suppl. 1), 142-151.

S.E.T. (Ed.). (2006). *Tratado SET de Trastornos Adictivos*. Madrid: Editorial Médica Panamericana.

San Molina, L., & Arranz, B. (2001). Aproximación terapéutica de la dependencia de cocaína. *Adicciones*, 13(suplemento 2), 191-208.

Schwartz, T. (2002). *Lo que realmente importa. En busca de la sabiduría en Occidente*. Barcelona: La Liebre de Marzo.

Urigüen, L., & Callado, L. F. (2010). Cocaína y cerebro. *Trastornos adictivos*, 12(4), 129-134.

Wilson, W. (2005). *El lenguaje del corazón*. Avilés: Alcohólicos Anónimos.

ALDIZKARIAK

ADICCIONES

BOLETIN DE ESTUPEFACIENTES

BOLETIN SOBRE DROGODEPENDENCIAS

CDD BOLETÍN= DDZ ALDIZKARIA (Centro de Información y Documentación de Drogodependencias del País Vasco)

DRUG AND ALCOHOL DEPENDENCE

DRUG AND ALCOHOL DEPENDENCE: AN INTERNATIONAL JOURNAL ON

BIOMEDICAL AND PSYCHOSOCIAL APPROACHES

DRUGS AND DRUG ABUSE EDUCATION NEWSLETTER

HEALTH AND ADDICTIONS (SALUD Y DROGAS)

JOURNAL OF SUBSTANCE ABUSE TREATMENT

PROYECTO (REVISTA PROYECTO HOMBRE)

REVISTA ESPAÑOLA DE DROGODEPENDENCIAS

SOCIDROGALCOHOL
TRASTORNOS ADICTIVOS

WEBGUNEAK

Drogomedia (www.drogomedia.com)

Plan Nacional sobre Drogas (www.pnsd.msc.es)

Instituto para el Estudio de las Adicciones (<http://www.lasdrogas.info>)

Asociación Española de Patología Dual (<http://www.patologiadual.es>)

Proyecto Hombre (proyectohombre.es)

AGIPAD (www.agipad.org)

Ailaket! (www.ailaket.com)

Energy Control (energycontrol.org)

Askagintza (www.askagintza.com)

Departamento de Vivienda y Asuntos Sociales GV – Dirección de
Drogodependencias (http://www.euskadi.net/asuntossociales/fscadr_c.htm)

Fundación Gaudium (<http://www.fundaciongaudium.es/es/>)

Ludopatía (ludopatía.org)

Elisad (www.addictionsinfo.eu/)

Instituto Deusto de Drogodependencias (www.idd.deusto.es)

Adicciones no tóxicas (www.adiccionestecnologicas.es)

Asociación Aditu (www.asociacion-aditu.org)

DEE/AAD (www.dee-aad.org)

8. TUTORE-ORDUTEGIAK

Tutoretza ordutegia ezagutu ahal izango da hurrengo bideen bitartez